

قانون اساسی پرتغال

مشمول بر:

ترجمه قانون اساسی پرتغال؛

متن فرانسوی؛

فهرست مندرجات.

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

امور توافق‌های بین‌المللی

زمستان ۱۳۹۶

ایران، قوانین و احکام

قانون اساسی پرتغال؛ ترجمه: مهدی دستگارا اصل؛ تهیه و تنظیم امور توافق‌های بین‌المللی معاونت حقوقی ریاست جمهوری؛ زیر نظر: محسن مجدی کیا

تهران: ریاست جمهوری، معاونت حقوقی؛ معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات؛ اداره چاپ و انتشار؛ ۱۳۹۶.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

قانون اساسی - پرتغال Constitutions- Portugal

حقوق اساسی - پرتغال Constitutional law- Portugal

ایران، ریاست جمهوری، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات. اداره چاپ و انتشار

رده بی کنگره: KKQ۲۰۶۴۱۳۹۶ رده بندی دیویی: ۳۴۲/۴۶۹ شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۵۷۷۳۰

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران - خیابان ولی عصر (عج) - قبل از چهار راه جمهوری اسلامی شماره ۱۱۵۸

کد پستی: ۱۲۰۶۷۶۱۵۱؛ فن: ۰۸-۶۶۴۹۲۷۰۸-۹۸۲۱ + دورنگار: ۰۷-۶۶۴۹۲۷۰۸-۹۸۲۱ +

پست الکترونیک: law@dotic.ir پایگاه اینترنتی: www.dotic.ir

نام کتاب: قانون اساسی پرتغال

تهیه و تنظیم: امور توافق‌های بین‌المللی معاونت حقوقی ریاست جمهوری

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۴۰/۰۰۰ (ریال)

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۸۸۰۴ - ۰۶ - ۲

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای

معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

تهانین اساسی حاوی اصول بنیادین نظام‌های حکومتی است، اصولی که خط‌مشی اداره جامعه و همچنین اختیارات هر یک از ارکان نظام سیاسی حاکم را تعیین می‌کند. از سویی دیگر اصول مزبور بر اساس خواست‌ها و نیازهای جوامع بشری و برداشت دولتمردان و رجال سیاسی از خواست‌ها، مزبور بیان گردیده است. بررسی تطبیقی قوانین اساسی با یکدیگر و مقایسه آن‌ها با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که برگرفته از تعالیم عالیۀ اسلام و در طول اوامر الهی است می‌تواند ضمن بیان گستره‌ای قوانین مزبور ما را در راه خود راسخ‌تر و در نحوه اداره نهادهای حکومتی هشیورتر نماید.

در این راستا «امور توافقی» ای بین ملی، معاونت حقوقی ریاست جمهوری ترجمه قوانین اساسی کشورهای جهان را در بر داشت خود داده و این هدف اقدام به ترجمه قانون اساسی کشور پرتغال از روی متن فرانسوی آن نموده است. امید است یکایک عزیزان و خوانندگان، آرایه اعلام نظرات^(۱)، انتقادات و پیشنهادهای خویش ما را در ادامه راه یاری فرمایند.

معاون حرمی

معاون حرمی ریاست جمهوری

۱ - پیشنهادها، انتقادات و نظرات خود را به نشانی: تهران- خیابان پاس‌تور- نهاد ریاست جمهوری- معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری یا رایانامه law@iripo.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۰۶۶۴۹۲۷۰۷-۲۱-۰۰۹۸ و تلفن ۰۶۴۴۵۵۵۱۱-۲۱-۰۰۹۸ نیز آماده دریافت و استماع نظر علاقمندان و صاحب‌نظران می‌باشد. سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران علاوه بر سایت اینترنتی دولت برای دستگاه‌های اجرایی، از طریق نشانی ذیل قابل دسترسی برای عموم مردم و علاقمندان می‌باشد:

فهرست مندرجات قانون اساسی پرتغال

ماده	موضوع
	پیشگفتا،
	اصول بنیادین
۱	جمهوری پرتغال
۲	دولت قانونی مردم، الار
۳	حاکمیت و قانونمداری
۴	تابعیت پرتغالی
۵	سرزمین
۶	دولت واحد
۷	روابط بین الملل
۸	حقوق بین الملل
۹	مأموریت‌های بنیادین دولت
۱۰	رای گیری همگانی و احزاب سیاسی
۱۱	نمادهای ملی و زبان رسمی
	بخش نخست: حقوق و تکالیف بنیادین
	فصل یکم: اصول بنیادین
۱۲	اصل همگانی بودن
۱۳	اصل برابری
۱۴	شهروندان پرتغالی در خارج از کشور
۱۵	بیگانگان، فاقدین تابعیت قانونی و شهروندان اروپایی
۱۶	تعیین قلمرو حقوق بنیادین و ابلاغ آن
۱۷	نظام حقوقی مربوط به حقوق، آزادی‌ها و تضمین‌های بنیادین
۱۸	قدرت قانونی
۱۹	تعلیق اعمال حقوق

ردیف	موضوع
۲۰	دسترسی به حق و نظارت قضایی واقعی
۲۱	حق مقاومت
۲۲	مسئولیت اشخاص حقوق عمومی
۲۳	میانجی جمهوری
	فصل دوم: حقوق، آزادی‌ها و تضمین‌های بنیادین
	مبحث نخست: حقوق شخصیت
۲۴	حق زندگی
۲۵	حق نامیت
۲۶	سابقه حقوق شخص
۲۷	حق آزادی و امنیت
۲۸	بازداشت موقت
۲۹	اجرای قانون بی‌طرفی
۳۰	حدود مجازات‌ها و تدابیر تأمین
۳۱	احضار متهم به دادگاه
۳۲	تضمین‌های مترتب بر آیین دادرسی کیفری
۳۳	تبعید، استرداد و حق پناهندگی
۳۴	مصونیت مسکن و مکاتبات
۳۵	بهره‌برداری از اطلاعات
۳۶	خانواده، ازدواج و رابطه فرزند-والدین
۳۷	آزادی بیان و اطلاع‌رسانی
۳۸	آزادی مطبوعات و رسانه‌های گروهی
۳۹	تنظیم ارتباطات اجتماعی
۴۰	حقوق دسترسی به آنتن، پاسخ‌گویی و مخالفت سیاسی
۴۱	آزادی عقیده، مذهب و انجام آیین‌ها
۴۲	آزادی آفرینش‌های فرهنگی
۴۳	آزادی آموختن و آموزش
۴۴	آزادی تردد و حق مهاجرت
۴۵	آزادی گردهم آیی و برپایی تظاهرات
۴۶	آزادی تجمع
۴۷	آزادی انتخاب حرفه و دستیابی به مشاغل عمومی

ردیف	موضوع
	مبحث دوم: حقوق، آزادی‌ها و تضمین‌های بنیادین مربوط به مشارکت سیاسی
۴۸	مشارکت در حیات عمومی
۴۹	حق رأی
۵۰	حق دستیابی به سمت‌های دولتی
۵۱	مجامع و احزاب سیاسی
۵۲	حق دادخواهی و حق اقامه دعوا
	مبحث سوم: حقوق، آزادی‌ها و تضمین‌های مربوط به کارگران
۵۳	امنیت شغلی
۵۴	کارگروه‌های (کمیته‌های) کارگری
۵۵	آزادی‌های اتحادیه‌های صنفی
۵۶	حقوق مجامع صنفی و مذاکرات جمعی
۵۷	حق اعتصاب و منع تعطیل اجباری
	فصل سوم: حقوق و تکالیف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
	مبحث نخست: حقوق و تکالیف اقتصادی
۵۸	حق کار
۵۹	حقوق کارگران
۶۰	حقوق مصرف‌کنندگان
۶۱	ابتکار خصوصی، تعاونی و خودگردان
۶۲	حق مالکیت خصوصی
	مبحث دوم: حقوق و تکالیف اجتماعی
۶۳	تامین اجتماعی و همبستگی
۶۴	سلامتی
۶۵	شرایط سکنی و شهرنشینی
۶۶	محیط زیست و کیفیت زندگی
۶۷	خانواده
۶۸	وظیفه پدری و وظیفه مادری
۶۹	کودکان
۷۰	جوانان
۷۱	شهروندان دارای معلولیت
۷۲	دوران بازنشستگی

ماده	موضوع
	فصل سوم: حقوق و تکالیف فرهنگی
۷۳	تعلیم تربیت، فرهنگ و دانش
۷۴	آموزش
۷۵	آموزش عمومی، خصوصی و تعاونی
۷۶	دانشگاه و ورود به آموزش عالی
۷۷	مشارکت مردم سالار در آموزش
۷۸	انتفاع از آفرینش فرهنگی
۷۹	پژوهش، تحقیق و ورزش
	فصل دوم: سازمان اقتصادی
	فصل یکم: اصول بنیادین
۸۰	اصول بنیادین
۸۱	مأموریت‌های برجسته دولت
۸۲	بخش‌های مالکیت ابزارهای تولید
۸۳	معیارهای بخش عمومی
۸۴	قلمرو عمومی
۸۵	تعاونی‌ها و تجربه‌های خودگردانی
۸۶	مؤسسات اقتصادی خصوصی
۸۷	فعالیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های خارجی
۸۸	ابزارهای تولید متروکه
۸۹	مشارکت کارگران در مدیریت
	فصل دوم: برنامه‌ها
۹۰	اهداف برنامه‌ها
۹۱	تدوین و اجرای برنامه‌ها
۹۲	شورای اقتصادی و اجتماعی
	فصل سوم: سیاست زراعی، تجاری و صنعتی
۹۳	اهداف سیاست زراعی
۹۴	حذف زمینداری بزرگ
۹۵	تجمیع اراضی کوچک روستایی
۹۶	شیوه بهره‌برداری از اراضی متعلق به دیگران
۹۷	کمک دولت

ماده	موضوع
۹۸	مشارکت در تعریف سیاست‌های زراعی
۹۹	اهداف سیاست تجاری
۱۰۰	اهداف سیاست صنعتی
	فصل چهارم: نظام مالی و مالیاتی
۱۰۱	نظام مالی
۱۰۲	بانک پرتغال
۱۰۳	نظام مالیاتی
۱۰۴	وضع مالیات‌ها
۱۰۵	بودجه دولت
۱۰۶	تدوین بودجه دولت
۱۰۷	نظارت
	قسمت سوم: سازمان‌های قدرت سیاسی
	فصل یکم: اصول بنیادین
۱۰۸	قدرت سیاسی
۱۰۹	مشارکت سیاسی شهروندان
۱۱۰	قوای عمومی اساسی
۱۱۱	تفکیک و وابستگی متقابل
۱۱۲	هنجارها
۱۱۳	اصول بنیادین حق انتخاب
۱۱۴	احزاب سیاسی و حق اعتراض
۱۱۵	همه‌پرسی
۱۱۶	نهادهای منتخب
۱۱۷	وضعیت دارندگان سمت‌های سیاسی
۱۱۸	اصل ادواری بودن
۱۱۹	انتشار اسناد
	فصل دوم: رئیس جمهور
	مبحث نخست: موقعیت و انتخابات
۱۲۰	تعریف
۱۲۱	انتخابات
۱۲۲	صلاحیت قانونی انتخاب شدن

ردیف	موضوع
۱۲۳	صلاحیت قانونی انتخاب مجدد
۱۲۴	نامزدی در انتخابات
۱۲۵	تاریخ انتخابات
۱۲۶	نظام انتخابات
۱۲۷	آغاز بکار رسمی و سوگند
۱۲۸	مأموریت ریاست جمهوری
۱۲۹	عدم حضور در کشور
۱۳۰	مسئولیت کفیری
۱۳۱	استعفا
۱۳۲	رئیس ریاست جمهوری
	مبحث دوم: صلاحیت
۱۳۳	صلاحیت نسبت به سایر نهادها
۱۳۴	اختیارات خاص
۱۳۵	صلاحیت در زمینه روابط بین الملل
۱۳۶	توشیح و رد مصوبات مجلس جمهوری
۱۳۷	عدم توشیح یا امضا
۱۳۸	حکومت نظامی یا وضعیت فوق العاده
۱۳۹	اقدامات کفیل رئیس جمهور
۱۴۰	امضای دوم دولت
	مبحث سوم: شورای دولتی
۱۴۱	تعریف
۱۴۲	ترکیب شورا
۱۴۳	شروع به کار و مأموریت
۱۴۴	سازماندهی و شیوه فعالیت
۱۴۵	صلاحیت
۱۴۶	انتشار نظرات
	فصل سوم: مجلس جمهوری
	مبحث نخست: موقعیت مجلس و انتخابات
۱۴۷	تعریف
۱۴۸	ترکیب مجلس

ماده	موضوع
۱۴۹	حوزه‌های انتخاباتی
۱۵۰	شرایط قانونی انتخاب شدن
۱۵۱	نامزدی در انتخابات
۱۵۲	نماینده‌گی سیاسی
۱۵۳	آغاز و پایان مأموریت نمایندگی
۱۵۴	مقایرت‌ها و فعالیت‌های مشمول مجوز
۱۵۵	انجام وظایف نمایندگی
۱۵۶	اختیارات نمایندگان
۱۵۷	مصونیت‌ها
۱۵۸	حقوق و امتیازات
۱۵۹	تکالیف
۱۶۰	از دست دادن مأموریت نمایندگی یا استعفا یا داوطلبانه
	مبحث دوم: صلاحیت
۱۶۱	صلاحیت سیاسی و قانونگذاری
۱۶۲	اختیارات نظارتی
۱۶۳	صلاحیت در برابر دیگر نهادها
۱۶۴	حیطه تخصصی انحصاری مجلس جمهوری
۱۶۵	حیطه تخصصی مجلس جمهوری
۱۶۶	شکل اسناد
۱۶۷	پیشنهاد وضع قانون و همه پرسی
۱۶۸	مباحثه و رای‌گیری
۱۶۹	نظارت پارلمانی بر فعالیت تقنینی دولت
۱۷۰	روند فوریت
	مبحث سوم: سازمان و شیوه فعالیت
۱۷۱	دوره قانونگذاری
۱۷۲	انحلال
۱۷۳	گردهم آیی متعاقب انتخابات
۱۷۴	نشست تقنینی، دوره کار و فراخوانی
۱۷۵	صلاحیت‌های داخلی مجلس
۱۷۶	دستور کار جلسات علنی

ماده	موضوع
۱۷۷	حضور اعضای دولت
۱۷۸	کمیسیون ها
۱۷۹	کمیسیون دائمی
۱۸۰	گروه های پارلمانی
۱۸۱	کارکنان و متخصصین در خدمت مجلس
	فصل چهارم: دولت
	مبحث نخست: وظایف و ساختار
۱۸۲	تعریف
۱۸۳	ترکیب
۱۸۴	میان بربران
۱۸۵	جایگزینی اعضای دولت
۱۸۶	آغاز و پایان انجام وظایف
	مبحث دوم: تسکین حرات و مسؤولیت
۱۸۷	تشکیل دولت
۱۸۸	برنامه دولت
۱۸۹	همبستگی دولت
۱۹۱	مسؤولیت اعضای دولت
۱۹۰	مسؤولیت دولت
۱۹۲	تصویب برنامه دولت
۱۹۳	درخواست رأی اعتماد
۱۹۴	پیشنهاد استیضاح
۱۹۵	استعفاي دولت
۱۹۶	طرح مسؤولیت کیفری اعضای دولت
	مبحث سوم: صلاحیت
۱۹۷	صلاحیت سیاسی
۱۹۸	صلاحیت تقنینی
۱۹۹	صلاحیت اداری
۲۰۰	صلاحیت های هیأت وزیران
۲۰۱	صلاحیت اعضای دولت
	فصل پنجم: دادگاه ها
	مبحث نخست: اصول بنیادین
۲۰۲	وظیفه قضایی

ماده	موضوع
۲۰۳	استقلال دادگاهها
۲۰۴	نظارت بر انطباق قوانین و مقررات با قانون اساسی
۲۰۵	آرای دادگاهها
۲۰۶	جلسات دادرسی دادگاهها
۲۰۷	هیأت منصفه، حضور مردم و صلاحیت کارشناسی
۲۰۸	مساعدت قضایی
	مبحث دو: سازماندهی دادگاهها
۲۰۹	انواع دادگاهها
۲۱۰	دیوان عالی کشور و رویه‌های مختلف
۲۱۱	صلاحیت و تخصص شدن دایره‌های قضایی
۲۱۲	حوزه‌های قضایی اساسی مالی
۲۱۳	دادگاه‌های نظامی
۲۱۴	دیوان محاسبات
	مبحث سوم: اساسنامه داوران
۲۱۵	صاحب منصبان دادگاه‌های قضایی
۲۱۶	تضمین‌ها و منع جمع مشاغل
۲۱۷	انتصاب، مأموریت، انتقال و ترفیع داوران
۲۱۸	شورای عالی قضایی
	مبحث چهارم: دادستانی
۲۱۹	وظایف و اساسنامه
۲۲۰	دادستانی کل جمهوری
	فصل ششم: دادگاه قانون اساسی
۲۲۱	تعریف
۲۲۲	ترکیب و اساسنامه داوران
۲۲۳	صلاحیت
۲۲۴	سازماندهی و شیوه فعالیت
	فصل هفتم: مناطق خودمختار
۲۲۵	نظام حقوقی سیاسی و اداری آزورس و مادیرا
۲۲۶	اساسنامه و قوانین انتخابات
۲۲۷	اختیارات مناطق خودمختار

ردیف	موضوع
۲۲۸	استقلال تقنینی
۲۲۹	همکاری میان قوای عمومی اساسی و نهادهای منطقه‌ای
۲۳۰	نماینده جمهوری
۲۳۱	نهادهای دولتی خاص مناطق خودمختار
۲۳۲	صلاحیت مجلس قانونگذاری منطقه خودمختار
۲۳۳	امضا و وتوی نماینده جمهوری
۲۳۴	انحلال یا استعفای نهادهای منطقه‌ای
	فصل هشتم: ادارات محلی
	مبحث دوم: اصول بنیادین
۲۳۵	واحدهای تقسیمات کشوری
۲۳۶	انواع واحدهای تقسیمات کشوری و تقسیم‌بندی اداری
۲۳۷	تمرکززدایی اداری
۲۳۸	دارایی و منابع مالی محلی
۲۳۹	نهادهای مشورتی و اجرایی
۲۴۰	همه پرسی منطقه‌ای
۲۴۱	اختیارات آیین‌نامه‌ای
۲۴۲	سرپرستی اداری
۲۴۳	کارکنان واحدهای تقسیمات کشوری
	مبحث دوم: شهر و روستا
۲۴۴	نهادهای شهر و روستا
۲۴۵	مجلس شهر و روستا
۲۴۶	شورای شهر و روستا
۲۴۷	تشکیل گروه
۲۴۸	واگذاری وظائف
	مبحث سوم: شهرها
۲۴۹	اصلاح شهرها
۲۵۰	نهادهای شهرها
۲۵۱	شورای شهر
۲۵۲	شهرداری
۲۵۳	تشکیل گروه و فدراسیون

ردیف	موضوع
۲۵۴	سهم عواید ناشی از مالیات‌های مستقیم
	مبحث چهارم: منطقه اداری
۲۵۵	موجودیت قانونی
۲۵۶	تأسیس
۲۵۷	اختیارات
۲۵۸	برنامه‌ریزی
۲۵۹	نهادهای منطقه
۲۶۰	مجلس منطقه
۲۶۱	کارگروه (کمیته) منطقه‌ای
۲۶۲	نماینده‌ی دولت
	مبحث پنجم: سرمایه‌های طبیعی
۲۶۳	تأسیس و حیطه نفوذ
۲۶۴	شیوه سازماندهی
۲۶۵	حقوق و صلاحیت
	فصل نهم: دستگاه اداری
۲۶۶	اصول بنیادین
۲۶۷	شیوه سازماندهی دستگاه اداری
۲۶۸	حقوق و تضمین‌های افراد تحت مدیریت
۲۶۹	نظام حقوقی سمت دولتی
۲۷۰	تجدید اعمال حقوق
۲۷۱	مسئولیت مأموران دولتی
۲۷۲	پلیس
	فصل دهم: دفاع ملی
۲۷۳	دفاع ملی
۲۷۴	شورای عالی دفاع ملی
۲۷۵	نیروهای مسلح
۲۷۶	دفاع از وطن و خدمت نظامی و خدمت داوطلبانه
	قسمت چهارم: تضمین و بازنگری قانون اساسی
	فصل یکم: نظارت بر انطباق قوانین و مقررات با قانون اساسی
۲۷۷	عدم انطباق عملی قوانین و مقررات با قانون اساسی

ماده	موضوع
۲۷۸	نظارت پیشینی بر مطابقت قوانین با قانون اساسی
۲۷۹	اثر مترتب بر تصمیم‌ها
۲۸۰	نظارت بر انطباق قوانین و مقررات با قانون اساسی یا نظارت بر قانونی بودن در صورت اختلاف
۲۸۱	نظارت بر انطباق قوانین و مقررات با قانون اساسی یا نظارت بر قانونی بودن در صورت عدم اختلاف
۲۸۲	اثر مترتب بر اعلام عدم انطباق با قانون اساسی یا اعلام مغایرت با قانون
۲۸۳	عدم انطباق قوانین و مقررات با قانون اساسی ناشی از ترک فعل
	فصل دوم: بازنگری قانون اساسی
۲۸۴	صلاحیت و بازنگری
۲۸۵	ابتکار بازنگری
۲۸۶	مرحله پارلمانی و تصویب
۲۸۷	متن جدید قانون اساسی
۲۸۸	محدودیت موضوعی بازنگری
۲۸۹	محدودیت وضعیتی بازنگری
	مفاد نهایی و انتقالی
۲۹۰	حقوق سابق
۲۹۱	نواحی
۲۹۲	ایراد اتهام به عوامل و مسؤولین پلیس بین‌الملل در کشور/اداره کل امنیت و محاکمه آنها
۲۹۳	خصوصی‌سازی مجدد اموال ملی شده پس از ۲۵ آوریل ۱۹۷۴
۲۹۴	نظام حقوقی مجرا در مورد نهادهای واحدهای تقسیمات کشوری
۲۹۵	همه‌پرسی در مورد پیمان اروپایی
۲۹۶	تاریخ تصویب و لازم‌الاجرا شدن قانون اساسی